

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmisi nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vsa leta 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vsa leta 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam po noči, velja za celo leto 22 K, za pol leta 11 K; za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbo brez istodobne vpošiljanje naročnine se ne ozira. — Za ostanila plačuje se od petorostopne petit-vrate po 12 h, če se ostanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnitvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravitelju naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je na Vegovo ulico št. 2, vhod v upravnitvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Kriza v dualizmu.

Ko se je Avstrija leta 1867 preobnavila v avstro-ogrsko monarhijo, so bili vsi politiki in državniki, ki so to preobnovo izvedli, uverjeni, da se je s tem dala habsburški državi stalna in taka oblika, ki bo do močan jez vsem nevarnejšim državnopravnim krizam. To pričakovanje pa se ni izpolnilo! Že vsakokratna nagodba, ki se ima vsakih deset let znova skleniti med obema državama polovicama, hrani v sebi, kakor je izkušnja pokazala, kali mnogobrojnim krizam, ki silno otežkujejo zdravi in mirni razvoj celokupne monarhije. Pri tem pa je treba poudarjati, da so vedno Madjari tisti, ki dosledno povzročujejo, da je baš ona državna oblika, ki je bila njim v prilog vstvarjena, v vedni nevarnosti in da ne more priti do nobene stabilnosti. Smoter, kateri Madjare vodi v njihovem stremljenju, je jasen. Njim ne zadostuje več dosedanja državno-pravna oblika — dualizem, oni hočejo več, oni zahtevajo sedaj že personalno unijo in morda celo ne bode več dolgo, da jim tudi to ne bode več zadostovalo in da bodo tirjali, oziroma si priborili popolno narodno neodvisnost s svojo narodno dinastijo.

V dosego tega svojega cilja delujejo Madjari, dasi le polagoma, vendar resno in konsekvntno. V tem oziru so napravili znaten korak naprej, ko so začeli neizprosno boj za narodne koncesije v vojski; doseči hočejo svojo samostojno madjarsko armado, v kateri bi tudi vse nemadjarske narodnosti v Ogrski — Slovani, Rumuni in Nemci — morale služiti madjarski nacionalni državni ideji. Napram tem težnjam so Nemci na stališču, da je edino enotna armada z nemškim komandnim jezikom pogoj obstanka avstro-ogrške države in da pomeni — rušiti državne temelje, ako se ruši enotna armada. Nemci so torej nesproti Madjarom v tem vprašanju že zavzeli določno stališče in zapretili, da bodo v tem slučaju prepričali obnovitev nagodbe, kar bi bilo za Ogrsko državno polovico v tem trenutku lahko usodepolno. Razume se samo ob sebi, da se niso Nemci postavili Madjarom po robu zbog tega, ker jim je

bodočnost Avstro-Ogrske pri sreči, pač pa da ohranijo svojemu nemškemu jeziku dosedanja domenujoče posestno stanje v armadi. Da bi bila enotna vojska z nemškim poveljnim jezikom za Avstro-Ogrsko conditio sine qua non to je pač le prazna, ne podprta trditve, ki se ne da utemeljiti, kar morajo odločno krogi tudi sami uvideti. Dasi so torej napovedali Nemci madjarskim zahtevam neizprosno boj, vendar je gotovo, da bodo Madjari v tem boju za narodne koncesije v armadi le dosegli v principu vse ono, kar zahtevajo, ako ne drugače pa potom ugodnih kompromisov.

Naše mnenje je, da bi naj bila armada — „narod v orožju“, vojska, ki bi uvaževala in upoštevala tudi narodna čustva. To bi celotni armadi gotovo ne škodovalo, pač pa bi ji preje še koristilo.

Nemški značaj avstro-ogrške vojske ni v interesu države kot take, ampak samo v interesu onih krogov, ki dosedaj zavzemajo v državi najvišja in uglednejša mesta v vladi in armadi. To stoji! Zato nismo načeloma nasprotni, da se dovoli madjarskim polkom madjarski poveljni jezik in da se madjarski častniki premeste k tem regimentom, odločno pa smo nasprotni madjarskim težnjam, da bi se madjarski jezik uvedel kot poveljni jezik za vse vojaštvo na celem Ogrskem, ker bi se s tem tudi nemadjarskim polkom usilila madjarsčina, kar bi pa za nje značilo — iz dežja pod kap. Tudi Hrvatje so se že oglašili in so se odločno izjavili proti madjarskim armadnim zahtevam in sicer iz istih razlogov, kakor mi. Sicer pa najbrže stvari same ne bode prav nič spremenilo, ako se posamezni narodi izjavljajo proti postulatom Madjarov, ker v takih vprašanjih ne pridejo v poštev niti narodi, niti celotna cislitvianja, ampak tu odločuje samo avtokratična volja vladajočih vojaških krogov. Temu pa smo krivi v prvi vrsti Slovani sami, ker smo popolnoma needini v tem, kako je nam postopati proti Madjarom, oziroma kakšno bi naj bilo naše pravo stališče napram madjarskim težnjam. Kakor smo že naglašali, so Hrvati odločni nasprotniki personalne unije; to je odkrito in jasno povedal nedavno „Obzor“, a že

pred leti je posl. dr. Laginja v državnem zboru slovesno izjavil, da so Hrvatje načeloma proti personalni uniji in da bodo ta stremljenja pobijali, ako treba, z vsemi sredstvi. Vsi Slovani so takrat njegovim izvajanjem pritjevali, iz česar bi se dalo sklepati, da v tem oziru družijo vse Slovane isti politični nazori.

A navzlic temu se še do danes niti Čehi niti Poljaki niso določno izjavili, kako stališče zavzemajo v vprašanju glede madjarskega armadnega jezika, oziroma glede personalne unije, dasi v to odnošaji v zadnjem času naravnost silijo. Saj se že celo krogi, ki so bili še nedavno madjarskim aspiracijam strupeni sovražniki, spoprijaznujejo s personalno unijo Cislitvanske s Translitvansko — vzgled knez Alfred Windischgrätz —, kar pač jasno kaže, da je kriza v dualizmu stopila v stadij, ki zares more dovesti do personalne unije, kar bi pa gotovo ne bilo v prilog Slovanom. Treba bi torej bilo, da se Slovani že vendar enkrat združijo in z jasnim programom stopijo v boj proti težnjam, ki bi bile v naroden pogin slovanskim narodnostim na Ogrskem.

Ustaja v Macedoniji.

Nikakega dvoma ni več, da se zmede na Balkanu ne bodo moglo poravnati mirnim putem. Le z velikim naporom se tišči k tlom plamen, ki grozi vsak čas vzplapolati po celem polotoku. Ne le v Macedoniji in v Albaniji, tudi v Srbiji in Bolgariji opasno vre. Rusija je vsled umorov dveh svojih konzulov toliko prizadeta, da se pač ne bo mogla splošni ustaji zoper turško krutovlado ustavljati. K temu še pride vest, da se ruski podkonzul Mandelstamm, ki je odšel pred šestimi dnevi iz Peča v Monastir, od takrat pogreša. Morda ga je zadela enaka usoda kot tovariša Ščerbino in Rostkovskega.

V okrajih Solun in Monastir se nadaljuje klanje in požiranje. Pri Krečovu je bil velik spopad med ustaši in turškim vojaštvom. Ustaši so izgubili 25 mož. Albanci v Monastiru se vedejo zopet skrajno drzno. Železniški most pri Florini so

ustaši razdejali. Bolgarska vlada še vedno dela ustašem razne zapreke, vsled česar je prebivalstvo do skrajnosti razburjeno. Ministrski predsednik je zabranil Macedoncem prekoračiti mejo, da pohite na pomoč svojim bratom. Istotako se poroča, da je bolgarska vlada zaprla ustaška poveljnika Zončeva in Jankova. Toda s tem ne zadrži katastrofe.

Neki italijanski dopisnik je imel razgovor z ustaškim vodjo Kristosom, ki je povedal, da imajo ustaši dovolj dinamita, ki si ga sami delajo. Glede Srbov je izpovedal, da so postali prijatelji ustašev, ter bo v najkrajšem času ustaja napočila tudi po celi Stari Srbiji. Ustaši so zasedli najvažnejše mesto Kruševu ter razobesili svoje zastave. Pri Vodeni so napadli turško pošto ter odvzeli 25 000 funtov sterlingov. V Sofijo sta sklicala Miletić in Georgov shod vseh strank. Shod se je izrekel, da je dolžnost vsakega Bolgara, ustaše v vsakem oziru podpirati ter se je izrekel tudi upanje, da se Srbija pridruži Bolgariji v macedonskem vprašanju. Tako sodi ljudstvo in proti njegovi volji bo vsako vladno prizadevanje zaman.

Vedno bolj prevladuje mnenje, da imajo Turki tajne zarote, ki preže po življenju Evropejcem. Med zarotniki so tudi vojaki in orožniki. Le tako si je mogoče tolmačiti umor ruskega konzula Rostkovskega. Saj pa je tudi vojno sodišče neposredno pritrilo, da je orožnik Halim postopal kot član zarote, kajti morilec in enega sodruga je obsodilo na smrt ter ju dne 13. t. m. na mestu atentata obesilo. Obojena sta bila še dva druga orožnika na 15, oziroma 5 let ječe, dva turška častnika, ki sta sramotila mrtvega konzula, sta bila degradirana. Kako fanatizirano je turško vojaštvo, kaže slučaj, ki se je pripetil v Peču nekemu uglednemu Avstrijcu. Turška straža mu je zastavila pot s klicem »Kim dir-o?« (Kdo tukaj?) Avstrijec je odgovoril: »Avstrijan«, nakar je zarenčal vojak: »Geri k'ž, ökk!« (Nazaj, pes!).

Neki ugleden vodja ustašev se je izjavil, da so dosedanja dogodka na Balkanu le začetek splošne ustaje,

ki bo obsegala balkanske dežele. Dan velike ustaje še ni prišel, toda potrebno streljivo je že pripravljeno. To sluti menda tudi Turška, ki je znova naročila pri Kruppu 265 topov.

Socialisti v pruskem državnem zboru.

Za katoliškim centrom imajo v pruskem državnem zboru prvo večino socialni demokratje, ki so pri zadnjih volitvah spravili v državni zbor 82 svojih poslancev. Že dosedaj so imeli toliko večino, da jim je pripadalo eno predsedniško mesto. Toda ostale meščanske stranke so bile proti taki časti, češ, da bi bilo za socialnega demokrata poniževalno, ako bi se moral podvrežiti kot podpredsednik dvornim obredom, kakor je predstavljen pri cesarju, skupni dvorni obed i. dr. Sedaj pa so se začeli zmerni zastopniki socialnih demokratov, kakor Bernstein, Vollmar in Heine z vnsomo potegovati za to, da dobi stranka mesto prvega podpredsednika. Vsled tega grozi nastati v stranki razkol. Zmerni povdarjajo, da se bo v bodočem zasedanju odločevalo o važnih osnovah ter je zato potrebno, da imajo socialni demokratje v predsedstvu svojega zastopnika, da jih ne bo mogla večina z nasilnimi sredstvi nadvladovati, kakor se je to zgodilo pri carinskem tarifu. Kar se tiče obiska pri cesarju, se to nikakor ne protivi republikanskim socialističnim nazorom. Cesar je samo predstavnik države, nekak izvršilni odbor ljudske volje, kakršnen je predsednik republike. Nasprotno stališče zavzemata Bebel ter glavni organ »Vorwärts«, ki povdarjata, da se socialisti ne smejo iti pokloniti cesarju Viljemu, ki pri vsakem svojem koraku ni tajil velike svoje mrznje proti njim. Za sedaj se še ne ve, kateri nazor bo končno zmagal. — »Vorwärts« je nedavno tudi razkril zaroto veleposestnikov proti obstoječi splošni volilni pravici, ki omogočuje širšim siromašnim slojem odločevati o usodi države. Ta junkerska nakana je še bolj razdražila demokratične stranke.

LISTEK.

Iz skritega življenja . . .

Spisal Borisov.

Med listinami in knjigami, ki so ležale že nekaj let pod temnim podstrešjem in čakale rešitve, sem našel tudi ta zapisnik. Sprva sem ga mislil uničiti. A zazdelo se mi ga je škoda. Kolikorkrat sem pogledal te črke, pisane z okorno roko, se mi je zaždelo vselej, kakor bi me prosile: »O pusti nas, ne uniči nas! Me smo slika, živa slika naše dobe!«

In shranil sem zapisnik. Večkrat sem ga prebiral, a da ga otmem prozajljivosti, sem ga lepo prepisal in popravil — in evo ga, tak je:

. . . Danes sem jo zopet videl. Pijana, raztrgana, razcapana je sto pala po mestu, da so se ustavljali ljudje. Pa prišla sta redarja in jo odpeljala. Mene pa je globoko tu v srcu nekaj zbolelo, zatrti čuti so se mi spet vzbudili, kakor še nikdar! Kolikorkrat sem hotel misliti nanjo in jo blagoslovljati v spominu! . . . A

nisem je mogel . . . Zdelo se mi je vselej, da to ni več moja mati, da sva le dva podobna človeka, ki sva tako skupaj naletela, ki sva zavržena od vsega sveta.

Kadar me je pa pogledala mило, prijazno, tisti dan sem bil srečen v svoji nesreči . . . Vzbudila so se mi spet vsa čustva otročje ljubezni . . .

Srce mi je hotelo danes počiti, ko sta jo odpeljala redarja. Mislil sem že skočiti med nju in jo oprostiti, a nisem čutil dosti moči v sebi. Potem sem pa divjal iz mesta ven v samoto in se bridko razjokal nad svojo in njeno usodo. Sram me je bilo solz — in začel sem preklinjati vse, sebe, uro, ki me je rodila, in njega . . .

Stopalo mi je pred oči preteklo življenje.

Ko sem se zavedel, da živim, sva stanovala z materjo zunaj mesta, v nizki, zakasjeni, s slamo pokriti koči. Kroginkrog je raslo grmovje, a ob povodnji je včasih nastopila voda in komaj, da ni pritekla tudi v našino sobo.

Materje navadno ni bilo ves dan domov. Šla je v mesto v tovarno. Mene je zaklenila v sobo, mi pustila malo kruha in izročila kako delo.

Opoludne je prišla domov, mi dala malo južine in odšla nazaj na delo. Zvečer pa se je vračala največkrat pijana . . .

Takrat sem bil siromak. Spodila me je spat brez večerje in me povrh še pretepla. Jokal sem in vpil, a nič ni pomagalo. Lasala me je, preklinjala in vpila: »Pankert zani-kni! Ravno tak si in ravno tak boš, kakor je on! Že po obrazu si mu podoben. Ubila te bom, tebe in njega, oba! . . .«

A bili so tudi taki večeri, ko je vsa blatna, smrdeča po žganju prihitela k meni, me stiskala na srce in poljubovala, kakor bi bila blazna ter mi govorila: »O ti angelček moj! Bodi tu pri meni, dokler bova še tukaj, ti si moj, edino ti, vse drugo me sovraži! Ne ti ne boš tak, kot je on! Velik gospod boš, dober gospod in mene boš vzal k sebi!« Ob takih trenutkih je vzela pogosto iz

žepa steklenico z žganjem, me posilila z njim ter govorila: »Vidiš, kadar boš ti gospod, bom imela dosti takega-le! Ti ga mi boš kupoval, jaz bom pa pila! O kako bo to prijetno!« In vzela mi je spet steklenico ter jo v dušku izpraznila.

Pa prišlo je drugače. Ker je vedno pijančevala, ji je začela pešati pamet. Včasih je govorila nerazumljive reči in omenjala večkrat ime Robert. Poslušal sem jo vselej prav pazno, a vedel nisem, kaj je hotela, Govorila je o meni, Robertu, sebi, da ga bo, ker jo je pahnil od sebe proč, daleč, daleč . . .

Take besede je govorila, brez vsake zveze, a jaz sedemletni deček je nisem umel.

Ko sem začel obiskovati šolo, so mi jo vzeli. O kako sem jokal, ko so jo odpeljali v blaznico.

Mene je vzela k sebi materina znanka, dobra žena, ki je hodila tudi v tovarno. Mati moja je prihranila v mladosti nekaj denarja in tega je vzela moja nova gospodinja, da mi je dala hrane, stanovanja in obleke.

Ko sem bil prost šole, sem se šel učiti krojaštva. Tedaj sem tudi zvedel, kaj in čegav sem. Povedala mi je vse to ženica, pri kateri sem stanoval.

Pravila je, da sta služili v mladosti z materjo skupaj v mestu. Takrat je bila moja mati vse drugačna, kakor sedaj. Vedno je tičala kje v cerkvi in se plazila okrog duhovnikov. Bila je tercijalka, znana daleč okoli. Mislila je, da, bila je trdno prepričana, da so ljudje globobritih, napihnenih obrazov, povšenih glav in črne uniforme, brez kravata, zlati bogovi.

In ona se je klanjala tem »zlatim« bogovom, kjer in kadar se je mogla. V veliko čast si je torej štela, če je dobila pri nekem takem možu — zunaj mesta — službo kuharice.

Takrat je bila v cvetu mladosti. Marsikdo je pogledal v njeno črno oko in se ozrl za njo. V družbo teh se je uvrstil sčasoma tudi njen gospod — župnik . . .

(Konec prih.)

Politične vesti.

— Dopolnilna deželno-zbornska volitev v Dalmaciji. V Dubrovniku je bil izvoljen dne 12. t. m. dr. Melko Cingrija, odvetniški koncipijent z vsemi oddanimi glasovi.

— Kriza na Ogrskem Cesar pride v Budimpešto v sredo, ker pa bo v četrtek 20. t. m. ogrski narodni praznik (Sv. Štefan), sprejel bo cesar razne parlamentarce šele v petek. Grof Khuen-Hedervary je z Dunaja odpotoval naravnost na svoje posestvo Hedervar. Razun njega je sprejel cesar v daljši avdijenci ministra Gluchowskega in Welsersheimba. Konferiral so je o armadnem vprašanju.

— Delovanje novega upravitelja v Bosni. Baron Burian je že začel uganjati v Bosni svojo diplomatično taktiko. Ker se vlada najbolj boji srbsko mohamedanskega sporazumljenja, hoče Burian to preprečiti s tem, da konferira s srbskimi voditelji ter jih skuša pridobiti za vlado, obetajoč jim avtonomijo glede cerkve in šole. Vse kaže, da mu bodo Srbi šli na limanice.

— Preosnova bolgarskega ministrstva je izvedena. Na novo so vstopili: polkovnik Solarič kot vojni minister, visokoškolski profesor Borisavljevič kot finančni minister, profesor Rusik kot naučni minister in sekojski načelnik Jovanović kot pravosodni minister.

— Ustaja v Macedoniji. Rusko brodovje Črnega morja je odplulo v turško vodovje. Grški ministrski predsednik Ralli je izjavil nekemu poslaniku, da je mir na Balkanu v resni nevarnosti, ker Grki in Turki ne morejo več prenašati v Macedoniji bolgarskega nasilja (?) ter bodo morali seči po zadoščenju.

— Sprememba v pruskem vojnem ministrstvu. General pl. Gossler je odstopil na lastno prošnjo, na njegovo mesto je imenovan kot državni in vojni minister general pl. Einem-Rothmalar.

— Angleški parlament se je zaključil s prestolnim govorom, v katerem se kralj toplo spominja svojih obiskov na tujih dvorih in na Irskem. Glede Ircev pravi, da je bil globoko ganjen vsled odkrite udarnosti prebivalstva.

25-letnica okupacije Bosne in Hercegovine.

Človek si vedno rad obnovlja in osvežuje misli na preteklo, bodisi, da mu pri tem zalijajo solze oči ali pa se obraz razjasni in raztegne v dobrovoljni smeh.

Slovenski bivši vojaki-junaki so obnovili dne 15. t. m. take stare spomine na svoje aktivno sodelovanje pri zasedanju Bosne in Hercegovine. Dogodki so bili tačas pač večinoma žalostni, toda spomini nanje vendar niso nikomur kalili splošnega veselja, kajti prestano je že davno za nami, in vedli

so se slovenski junaki ves čas na bojiščih tako, da se jim je moralo od pač vseh strani priznavati le čast in slavo. In najvišja priznanja slovenske nevtrastnosti, slovenskega poguma in požrtvovalne udanosti za svoj dom in svojega vladarja, vse to se bi naj oživel in celemu svetu prikazalo ob prirejenem jubileju. Dasi je marsikateri hrabri bojevnik pri zasedanju Bosne in Hercegovine v teku časa dobil čisto novo obzorje, spoznal je že morda, da se leta 1878 v Bosni in Hercegovini ni bojeval za „osvoboditev“ slovenskih bratov ne za „krst častni in svoboda zlatnu“, temuč le za diplomatično šahigro, vendar mu še danes ne more vest ničesar olajati: storil je svojo državljansko dolžnost, kar je velevala skupna očetnjava. Ravnotako je marsikateri bivši bojevnik slovenski v Bosni in Hercegovini pri zasledovanju diplomatičnih in političnih intrig se prepričal, da je bil nalašč slabo poučen, češ, da ima pred seboj krvoločne in brezbožne Turke. Ravnotako je turška vlada po svojih agitatorjih fanatizirala bosansko-hercegovo prebivalstvo, da so prišli „švabi“ jim jemati deželo in vero. Oboji so bili žrtva „višjih ozirov“, ponajveč so streljali bratje na brate. Toda to se ne da spremeniti, „tako je vseval domovine ukaz.“ Take rekremiacije bi le motile slavnostno obilježje jubileja.

Slavnost se je izvršila po določenem sporedu res prelepo. V predvečer je bila po mestu bakljada. Mnogo hiš je razobesilo črno-rumene in belo-modrorudeče zastave. Zjutraj dne 15. t. m. se je zbralo „pri novem svetu“ nad 500 bivših bojevnikov, častnikov kakor moštva ter veteransko društvo ljubljansko pomnoženo z nekaterimi deputacijami. Odkorakali so z vojaško godbo na čelu v nunsko cerkev k maši.

Slavnostni govor je imel v cerkvi prof. dr. Svetina, istotako bojevnik-jubilant. Svečanosti v cerkvi so se udeležili tudi razni civilni in vojaški dostojanstveniki, kakor župan Hribar, deželni glavar pl. Detela, načelniki raznih drugih oblastnih itd. Prišel pa je tudi nadvojvoda Josip Ferdinand v spremstvu generalitete. Vojaška godba pred cerkvijo ga je sprejela s sviranjem cesarske himne.

Popoldne so se zbrali sobojevniki k skupnemu obedu na vrtu restavracije „Novi svet“. Banketa se je udeležilo do 200 oseb. Domači polk št. 17 je poslal kot deputacijo enega nadporočnika, in enega poročnika garnizijo pa je zastopal poveljnik dopolnilnega okrajnega podpolkovnik vitez Herget.

Vrt je bil lep okrašen z zelenjem, grbi vseh kranjskih mest, s slovenskimi in cesarskimi zastavami. Nad vzhodom je bil dvojavni orel z letnicama 1878—1903, znotraj pa velika cesarjeva slika na konju.

Vrsto napitnic je otvoril načelnik slavnostnega odbora gimnazijski ravnatelj, Andr. Senekovič, ki se je kot rezervni častnik 47. pešpolka udeležil okupacije. Pozdravil je razne zastopnike in sobojevnike. Povdarjal je, da mnogo onih, ki so korakali leta 1878 skupno v Bosno in Hercegovino že krije zemlja, bodisi, da so padli na bojišču, ali preminili vsled dobljenih ran, ali pa si vsled preštanih naporov nakopali smrtno kali. „Vendar smo vse napore z radostjo in potrpežljivo prenašali, ker smo imeli pred očmi čast in korist svojega vladarja in svoje domovine. Prisegli smo vladarju žrtvovati kri in če treba tudi življenje. Te prisegi ni nihče prelomil. Ne toliko verski nagibi, kakor udanost in pokorščina do vladarja sta nas vezali. Pri Sv.

Luciji nam je dal naš vladar dober zgled pogumnega vojaka. Naš presvitli cesar pa je sicer vladar miru, ki skrbi v evropskem koncertu, da zamorejo narodi v miru propevati, da procvita narodno gospodarstvo. Potem je spreporobil v podobnem smislu nemško ter napil cesarju trikratno „slava“; čemur se je ves vrt navdušeno odzval. Godba je zasvirala cesarsko himno.

Svetek, rač. nadsvetnik in sobojevnik je navajal v svojem govoru približno: „Nam je pripadla naloga, da smo prišli v Bosno in Hercegovino kot spasiitelji in odrešitelji. Toda, dasi smo prišli kot nositelji kulture, naši sodanji so bili zaslepljeni ter so napačno mislili o nas. Skoraj 1/4 vse avstro-ogrsko armade je takrat sodelovalo pri okupaciji. Pokazalo se je, da je nekoliko poprej preosnovana armada dobro prestala prvo skušnjo na bojišču. Ta armada je nosila avstrijskega orla visoko, naš duh avstrijski se prenaša na naše potomce. Napil je avstrijski armadi. Godba je zasvirala Radeckyjevo korračnico.

Za napitnico se je zahvalil v nemškem jeziku podpolkovnik vitez Herget ter napil bojevnikov iz leta 1878.

Senekovič je predlagal odpustiti cesarju sledečo brzojavko, ki se glasi po nemškem izvirniku: „Danes tukaj v slovesno z zastavami okrašen Ljubljani v spomin 25letnice okupacije Bosne in Hercegovine zbrani bojevniki Kranjske iz leta 1878 drzno se pokloniti Vašemu Veličanstvu ter zvoza priseči svojo neomajno zvestobo in privrženost.“ — Brzojavka je bila z velikim navdušenjem odobrena.

Župnik iz Kroke in bivši bojevnik Höningman nje opisoval v precej humoristični obliki začetek in razvoj okupacije, pri tem pa govoril tako gniljivo, da je izvalil sobojevnikom solze iz oči. Padlim je zaklical: Lahka jim zemlja, saj ne počivajo v tuji, temuč v slovaški zemlji. Končno je napil slavni Avstriji. Godba je zaigrala — „Mlade vojake.“

Brzojavne pozdrave so poslali med drugim: postojnski sobojevniki; Norimali, župnik v Herpelju. Fr. Stacul iz Medije; dr. Starč iz Inomosta; bojevnik iz nesrečnih Vač; drž. posl. Plantan in ravnatelj Subic iz Jajca; nadalje Šuklje; marki Gozzani, slov. in hrv. gasilci iz Prage; veterani iz Idrije; več bojevnikov od tam; poštni oskrbnik Zelenka iz Tržiča; bivši nadporočnik Krušič iz Trsta; blejski župan Peternel, oficijal Malnerič iz Dubrovnika itd.

Ob 4. uri popoldne se je začela na celem vrtu ljudska veselica, ki je bila zelo dobro obiskana in živahna.

Ob 1/6. uri je počastil veselico nadvojvoda Jos. Ferdinand v spremstvu generalov. Pozdravil ga je načelnik veteranskega društva Mihelič v patrijičnem govoru. Isti govornik se je pozneje tudi poslovlil v lepem govoru od jubilarjev. Zelo animirana veselica je trajala pozno v noč.

Tako se je završilo harmonično in častno prelepo slavlje, za katero je imel odbor mnogo truda in žrtve. Duša vseh priprav pa je bil vsekakor odbornik c. k. r. oficijal Pogačnik, mnogo pa se je trudil tudi obč. svet. Gorše.

Šuklje pred volilci.

III.
Šuklje v Litiji.

(Dalje.)

Kakor pa vse discipline socialnega teženja učijo, gre svet v to spre-

membo. Angleška, Amerika, Nemška, Francoska in zdaj tudi Italija kažejo, da strmi masa ljudstva za to strujo, oziroma, da teži tja vse gospodarstvo in duševno življenje. Neki zgodovinar pravi, da svetovna zgodovina nič drugega ni, kakor nasprotje dveh velikih moči: principa zadruga in principa gospodstva. In Hertzka piše: »Socialni boj se mora izbojevati v delavnici in komptuaru, ne na barikadi. In Calvin: »Dokler za more denar zemljišča kupovati, dotlej prinaša denar obresti, dohodke brez dela.« In George Elist glede verstva: »Povem zdaj in za vselej, da me vodijo zdaj v mojem stremljenju višji občiri in plemenitejši nazori, kakor tedaj, ko so name vplivali nazori evangelija.«

V revolucionarnih časih živimo. Tehnika, kemija stvarjate vsaki dan nove čudeže. Človek, živeč v kraju velikega dela in prometa, zjutraj ne ve, če je še na stari zemlji. Kam to žene? Bog ve! Nanj moramo zaupati; on sam je v stanu, nas voditi po pravi poti. In Bog nam je razodel svojo voljo v razodetju, ki nam ga je dal v starem in novem pismu. Glavna in prva moč v vsem, kar se na svetu dogaja, je le on. In zdaj, dragi poslušalci, ki ste prišli me poslušati, dobri katoliki ste, kakor jaz, še nekaj časa me poslušajte, da vam povem, kaj kot katolik in branitelj strmljenja božjih naših namestnikov o soc. vprašanju mislim.

Tu imate liberalizem, ki se je proti Bogu spuntal in ljudstvo izrgal iz prs presvete naše cerkve in iz vodstva duhovščine! On uči: prosta lastina, sloboda človeka, vsi jednaki, prosta konkurenca in plavaj, seš, da ne utoneš! Samopomoč delavcem pridiguje, asociacije delavcev, društva naj snujejo v pridobivanje večje omike in nagoni človeka bodo zopet vodili človeštva iz raztrgane organizacije, kakor je obstajala v feudalnem svetu, v druge; brez družbenega reda svet ne bo obstajal in delavec si bode sam pomagal. Ali treba je, pravijo liberalci, da proste moči gospodarstva stvarjajo nova pridobitna sredstva, stvarjajo v kapitalističnem gospodarstvu milijarde vrednosti in te pa podlage za delo in preživljanje toliko milijonov ljudi na svetu. Le čez to gospodarstvo vodi pot v boljše razmere tudi za mase. To gospodarstvo pripravlja orožje in pripravno roko, um za delo v življenju, v katerem ne bo treba kuratorjev na vseh straneh, kojih kuratorstvo delavske moči toliko stane, toliko troto v družbi redi. In ker so v se danjih časih te misli v liberalstvu že precej utrjene, izhajajo iz njega nove stranke, ki so prijazne radikalcem - socialistom, liberalno - socialne stranke, ki že stoji z jedno nogo v njihovem taboru. Vsekako pa uvažuje v dobro kapitalistično razvitih deželah liberalizem to novo soc. strujo in s soc. demokrati lepo izhajati želi. Obema je med smotri tudi ta, da strmoglavijo zadnje ostaline feudalstva ter sv. našo cerkev, ki stoji kakor trdna skala sredi valovja in ima edino le ona sredstva za rešitev obupnega gospodarskega stanja sploh in posebno za rešitev delavskih mas. Proti dvem frontam imamo tedaj mi zvesti, verni katoliki boj.

(Dalje prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 17. avgusta.

— **Osebna vest.** Začasnim okrajnim šolskim nadzornikom za šolska okraja Kranj in Radovljica je imenovan nadučitelj g. Ferdinand Kalinger v Toplicah.

— **Šukljejev shod.** Sobotni »Slovenec« nam je o Šukljejevem shodu povedal, kar se mu je zdelo, da je primerno za javnost in koristno za njegovo stranko. A že to, kar je »Slovenec« povedal, je klasično. O Šukljejevem kandidatskem govoru povemo še svoje mnenje. Za danes zadostuje, če rečemo, da je Šukljejev govor javni pokor tako podoben, kakor jajce jajcu. Časih so grešniki morali pred cerkvenimi vratmi delati pokoro — danes zadostuje, če se pred »zauptnik« potresejo s pepelom in prekličejo svoje »zmote«. In Fran Šuklje je ponižno in skesano preklical vse, na kar je nekaj prišel in poljubni roko tistemu dr. Šušteršiču, ki ga še pred nekaj leti ni mogel dosti zasmehovati. Shoda so se udeležili največ samo duhovniki, ki so prignali nekaj kmetov kot nekake paradne šimeljne na ta shod. Kako so ti duhovniki gledali Šukljeja in kaj so si mislili, tega seveda ne vemo. Shod se je namreč vršil pri zaprtih vratih. Samo kdor je imel legitimacijo, je smel na shod. Še neki duhovniki, ki niso posebno vneti za Šukljeja, niti vabila na shod niso dobili. Bili so med sabo, Šuklje in njegovi najnovejši prijatelji in lahko vprizorili tisto žalostno komedijo, ki jo je »Slovenec« v soboto popisal. Kdo bi bil pač mislil, da bo nekaj tako ponosni Šuklje še igral tako klavno ulogo!

— **Adjunkt Polenšek.** Pod tem stereotipnim naslovom smo že nekajkrat poročali o činih, katere je ta justični junak zakrivil dosedaj kot preiskovalni sodnik v Vipavi. Občinstvu je tedaj tudi že popolnoma znana zadeva, ki se tiče treh poštenih vipavskih mož, namreč Josipa Ferjančiča iz Slapa, Josipa Rondiča iz Slapa in Filipa Cigoja iz Podrage. Poročali smo svoj čas, da so bili ti možje od orožnikov pri belem dnevu prijati, uklejnjeni in — meni nič tebi nič — naravnost s polja od dela odgnani v zapor in so tamkaj zdihovali celih 24 dni. In zakaj? Zato, ker so se pred štirinajstimi leti, v noči od 23. na 24. aprila leta 1889, z nekim Francetom Turkom iz Gabrij spopadli in ga malo potipali radi tega, ker je »fanta« celo popoldne z njimi popival, plačal pa nič, marveč na tihem odnesel svoje pete. Blizu Slapa so ga omenjeni trije dohiteli in napravili z njim pravični obračun, pri čemur je Turk poplačal svoj delež z 80 krajcarji in dobil seveda tudi nekaj

Sancin se je že naveličal tega obravnavanja z Minzijem in je postal nervozen. Vstal je in odločno rekel: — To ne gre in ne gre. Jaz se nečem kompromitirati in zato ne poskusim ničesar. Če mislite, da kaj dosežete, poskusite sami. Vprašajte kogar koli, kje je šef generalnega štaba in ponudite mu svoje načrte. Samo mene nikar nič ne vpletajte v to zadevo, čisto nič, Minzi, ker jaz v tacih zadevah ne poznam prav nobene šale. Sancin je govoril tako grozeče, da se ga je žid ustrašil. Zdihuje je Minzi spraval svoje načrte in hotel oditi. — Še nekaj, Minzi, je dejal Sancin. V vašem lastnem interesu vam svetujem, bodite previdni. En sam nepreviden korak spravi lahko v nesrečo vas in vaše prijatelje. Bodite torej previdni — posebno pa se čuvajte, da bi meni nakopali kake sitnosti. Ločila sta se. Ko je Minzi šel po stopnicah, so mrmrale njegove vele ustne: Vse svoje prihranke sem dal za te načrte. Ali naj bom ob vse? Ne! Svoj denar hočem imeti. Če je sreča, znam biti tiger.

Renegat.

Povest iz tržaškega življenja.

(Po resničnih dogodkih spisal I. B.)

XI.

Določen dan je bil Sancin v Benetkah v hotelu Danieli in je čakal na Minzija. Vedel je, da je žid jako prekanjen mož in ako sploh pride, da prinese nekaj posebnega.

Minzi je res prišel. Kakor tiho-tapec se je priplazil v hotel in v Sancinovo sobo in prvo njegovo vprašanje je bilo, če se ni bati kakega presenečenja, če je v sobi varen.

— Minzi — vi ste grozen strahopetnik, se mu je rogala Sancin.

— Kaj je to strahopetnik? je dejal Minzi. Ali je tiger strahopeten, ker je previden?

— A vi ste bolj podoben zajcu, kakor tigru, moj ljubi Minzi.

— O, jaz znam biti tudi tiger, kadar je treba, je odgovoril Minzi. Sedaj je pa treba previdnosti. Prosim, zaklenite vrata.

V tem, ko je Sancin zaklenil vrata, se je žid začel slati. Sancin je strme videl, da ima Minzi okrog života privezane razne papirje, katere je zdaj previdno odvijal in jih

polagal na mizo. To so bili načrti, ki jih je hotel Minzi s Sancinovo pomočjo prodati Italiji.

Sancin je začel načrte motriti. Mirno in hladno jih je pregledal, najprej površno, kakor strokovnjak, ki na prvi pogled spozna njihovo vrednost. Nakrat je ves osupnjen vskliknil:

— Minzi — to je nekaj velikanškega! Ti načrti — so originali, ne kopije.

— No, da, je odgovoril Minzi ravnodušno. Kaj mislite, da bi bil kupil kopije, ko ne vem, če zanje sploh kaj dobim!

— A kako ste vendar prišli do originalov? To je vendar nekaj čudovitega! Kdo vam jih je preskrbel?

— To je moja tajnost, ki je nihče ne izve. Jaz svojih prijateljev in zaveznikov nikdar ne izdam.

— Prav tako, Minzi, je rekel Sancin. Vsedel se je za mizo in začel načrte natančno pregledovati. Drugega za drugim je vzel v roke in ga preštudiral, med tem ko ga je Minzi opazoval z napeto pozornostjo, kakor bi hotel uganiti njegove misli.

Nastala je dolga pavza, v kateri ni bilo slišati drugega, kakor šume-

nje papirjev, kadar je Sancin odložil kak načrt in vzel drugega v roko. Končno je žid vprašal:

— Koliko cenite, da so ti načrti vredni?

Sancin je zdaj pogledal žida nekako pomiluje in lakonično odgovoril:

— Prav nič!

Žid je strepetal, kakor da bi ga bila strela zadela, kar sape mu je zmanjkalo in nekaj sekund ni mogel ziniti niti besedice.

Potem pa je prišel k sebi in motreč Sancina s temnimi pogledi je vprašal:

— Zakaj niso načrti nič vredni? Saj ste sami rekli, da so originali!

— Ljubi Minzi, je dejal Sancin. Jaz vam ne morem pomagati. Ti načrti niso nič, čisto nič vredni, in kar ste zanje plačali, je izgubljeno. Da originali so to, ali — vredni niso niti groša, ker so — stari.

— Kako — stari? Kaj pomeni to?

— To so načrti nekdanjih utrd — sedaj pa so vse puljske utrdbe prezidane in predrugečene. Ko bi imeli načrte sedanjih utrd, bi lahko zanje dobili 50.000 lir ali morda še

ve, za te načrte pa ne dobite ničesar. Vi ste bili prevarani!

Sancin je govoril mirno in prepričevalno. Ali Minzi mu ni verjel niti besedice, nego ga le gledal srepro, predirajoče, kakor bi hotel videti na dno njegovega srca.

— Sior capitano — tako je Minzi navadno imenoval Sancina — morda se pa motite, saj že dolgo niste bili v Pulju.

— Jaz se ne motim, Minzi. Žal mi je, saj bi bil sam rad nekaj zaslužil, ali s temi načrti se ne da nič opraviti.

— Kdo vó! Saj ti italijanski oficirji vendar ne poznajo Pulja tako natančno, da bi mogli kakor vi na prvi pogled spoznati, da so načrti stari.

— Nikar tega ne mislite. Italijanski oficirji poznajo Pulj prav dobro — vsaj o tem so natančno poučeni, kar v Pulju lahko vsakdo vidi in to zadostuje, da spoznajo vrednost vaših načrtov.

— Torej mislite, da se ne da ničesar dobiti?

— Prav ničesar, Minzi!

— Morda pa vendar! Vi imate gotovo kako znanje tu. Poskusiva vse eno.

—opominov in spominov na trdo svojo kožo. To je vse, kar se je zgodilo tisto noč. In leto za letom je minulo in trava je zarasla ves ta fantovski občine, nihče več ni mislil in sanjal o tej nedolžni — vipavski pravljici. Med tem so vsi tačasni veseli fantje postali resni možje, marljivi posestniki in dobri rodbinski očetje, katerim je božja usoda naklonila obilo božjega blagoslova. Vendar — nesreča nikdar ne miruje in nečuvenci strasti vipavskih klerikalcev je dobrodošlo vsako sredstvo, spraviti svoje politične nasprotnike v sramoto in nesrečo. In zgodilo se je, da je iz te opisane nočne dogodbe s pomočjo najgrših denuncijantov, kar jih je kdaj živelo v Vipavi, čez 14 let naraslo sprva — hudodelstvo ropi, ki se je končno v vipavskem sodišču pod spetnimi rokami adj. Poleniška spremenilo v hud. javnega nasilstva in prestopka zoper telesno varnost. Vsi ugovori zoper to obtožbo so se zavrgli. In dne 14. t. m. se je vršila pred ljubljansko deželno sodnijsko glavna razprava proti omenjenim trem nesrečnejšem. In čujte, kaj se je zgodilo? Vsi trije obtoženci so bili oproščeni, popolnoma oproščeni in so po tolikem, nedolžno prestanem strahu dobili tedaj vendarle sijajno zadoščenje. — Tako se je tedaj končala ta vipav-ka tragedija. In vsakdo, kdor je z zanimanjem sledil tej preznačilni razpravi, moral je hkoncu ne hote vsklikniti: »Adjunkt Poleniška«. Pribiti hočemo le, da je neka priča, Janez Petrič, v Ljubljani govoril — recimo — popolnoma drugače, nego v Vipavi pred Poleniškom. In tudi v Ljubljani stoprav je prišel do besede neka priča Jernej Žorž, ki je potrnil, da je »oropani« Franc Turk sam ponudil tačas Slapčanom denar in še uro, da so mu pa leti vrnili uro in obdržali le denar. In tudi poškodovani »France Turk«, ki je do tedaj zahteval 1000 kron odškodnine, je vsled prizadevanja zagovornika dr. Voduška moral z resnico na dan in izkazalo se je, da je za vse, kar se mu je tačas žalega zgodilo, že davno — kraljevo poplačan. Tako je tedaj ta kazenski slučaj kočan in končano je tudi postopanje pred sodnijo. S tem pa ni rečeno, da se »ta kriminalni unikum« odda in vrže v našo registraturo, v registraturo javnosti. Kakor smo že svoj čas naznanili, se stvar sedaj obrne in le radovedni smo, kako da bodo višji faktorji, — ki so se dosedaj vedno zavzemali za slavnega in na vsem tem nedolžnega Poleniška, — sodili končno o tem slučaju. Že danes pa vprašamo, kdo da jim bode povrnil škodo, kdo jih bode odškodoval za sramoto, da so uklejnjeni korakali pred orožniki in sedeli kar več tednov v zaporu, kako bo plačilo za veliki strah, ki so ga prebili Josip Ferjančič in Filip Rondič in vsled kojega je Filip Cigoj celo — nevarno obolel?

— Delavskemu stavbnemu društvu v Ljubljani je ministrstvo dovolilo podpore 5000 kron. To je na sebi dosti znatna podpora, ali vzpričo razmer, ki vladajo vsled slabega gospodarstva v tem društvu, ne more ta podpora nič zaleči. Delavsko stavbno društvo je edino klerikalno društvo, za katero smo vedno imeli simpatije in zato mu tudi to podporo od srca privoščimo, ali želeli je, da se stori kar je mogoče, da se društvo sanira.

— Tako je — pa nič drugače. Graška »Tagespost« je iztaknila nekaj novega, nekaj tako velikanskega, da moramo to zabeležiti. Čekajte o ulogi, ki sta jo igrala nemško junaštvo in nemška kultura na Kranjskem trdi, da je celo »die Glanzperiode« v slovenski zgodovini za hvaliti »dem deutschen Reformator Truber«. Ali ste slišali, ljudje božji? Primož Trubar iz Rašice pri Laščah, veliki Jugoslovan, je tudi že Nemec postal!

— Tržaški škof Nagl se je ob svojem prihodu v Trst postavil na stališče, da ni ne za Nemce ne za Italijane, ne za Slovence — nego za katoličane svoje škofije. To so lepe besede, kajti v njih je obse-

ženo, da pripoznava škof ravnopravnost vseh katoličanov. Škof Nagl pa tako samo govori — dela pa drugače. Povodom smrti papeža Leona XIII. so vsi škofje razglasili odredbe glede zadušnic itd. za umrlega papeža. Tržaški škof Nagl je te odredbe naznanil vernikom potom javnih oglasov, ki so bili samo italijanski. S tem je škof pokazal, da Slovencev ne pozna, da jih neče poznati, da jih ne smatra vrednim, da bi jim svoje odredbe naznanil v njihovem jeziku, oziroma da je on škof za Italijane. V tem, ko na ta način Slovence žali in ponižuje, pa se skuša Italijanom prikupiti še s tem, da ž njimi fraternizuje. Te dni je bil škof Nagl v Daili in Istri gost v ondnotnem benediktinskem samostanu. Pri pojedini je sviral godba in škof je ognjevit aplavdiral istrski himni — bojni pesmi istrskih Lahov — tako da je »Piccolo« kar iz sebe radosti, da se škof udeležuje italijanskega narodnega entuzijazma. Naj Nagl le še kdaj reče, da ni škof ne za Nemce, ne za Italijane in ne za Slovence, nego samo za katoličane!

— Značilno. Sodni tajnik v Celju, Markhl, oni, ki je zadnjič proglasil, da je provokacija, če ga kdo, kadar govori v svoji uradni lastnosti kot uradni predstojnik, slovenski o govori — ta Markhl je sedaj predlagan za svetnika pri okrožnem sodišču v Celju torej v slovenskem okraju. Kaj takega je pač le pri nas mogoče. Kaj bi rekli Nemci, če bi kak sodni tajnik v Ljubnem na nemškem štajerskem, kjer je še več Slovencev, kakor je v celjskem okraju Nemcev, proglasil, da je provokacija, če ga kdo nemški ogovori? Nemci bi zagnali tak hrup, da bi mož takoj izginil s površja. Odgovor na slovenske proteste proti Markhlovemu postopanju pa je — predlog, naj postane Markhl v Celju sodni svetnik!!

— Nemški listi se grozno jeze, ker je dr. Brejc pri deželnem sodišču v Celovcu izjavil, da bo pri vseh obravnavah načeloma vedno samo slovenski govoril in tudi na nemška vprašanja le slovensko odgovarjal.

— Nesramnost. Sinoči ob 3/8 zvečer se je večja češka družba, v kateri so bile tudi štiri dame, ki so prišle v Ljubljano na letovišče, poslovila pri jahalnici. En del te družbe je šel po Bleiweisovi cesti. Prišedši mimo Ludwigove hiše je bila ta družba polita z vodo in sicer se je vlija voda iz dveh oken drugega nadstropja. Iz enega okna se je vlijo kak liter vode, z drugega pa nekako pol litra. Brez dvoma se je to zgodilo, ker je omenjena družba češki govorila. Eno okno so koj zaprli in tudi hišna vrata so zaklenili, da poklicani policaj ni mogel v hišo, na drugem oknu pa sta se pojavili dva glavi, katerih pa v temi ni bilo mogoče spoznati. Slučaj se je naznani policiji in kadar bo tam rešen, bomo o njem še izpregovorili.

— Tragična smrt. K sobotni jubilejski slavnosti je prišel v Ljubljano tudi okupacijski sobojevnik Josip Kordeš iz Globokega na Gorenskem. Preveliko razburjenje pa je najbrže delovalo na moža s tako silo, da ga je zadel kap. Pogreb je bil danes iz bolnišnice k Sv. Krištofu. Pokoj vrlomu bojevniku!

— Umrl je dne 13. avgusta g. Andrej plem. Lehmann, c. kr. davčni kontrolor v Velikih Laščah. Pokojnik je bil vesten in marljiv uradnik, tkega in prikupljivega značaja. — V Kalcah pri Logatcu je umrla gospodična Franca Gostiša, hčerka rodoljubnega trgovca in posestnika g. Mihaela Gostiše.

— Poročil se je danes v Ilirski Bistrici gosp. Milan Brinšek, asistent pri južni železnici, z gospico Miroslavo Martinčič. Iskreno čestitamo!

— »Časnik«. Listek, ki smo ga pod tem naslovom priobčili, je preložila gđ. Antonija Kadivčeva, ne Kadunčeva, kakor je bilo pomotoma tiskano.

— Družbi sv. Cirila in Metoda častni član gosp. Luka Svetec je v spomin temu odlikovanju daroval 200 kron pokrovitelj nina s prošnjo, da bi s to pokroviteljnino družbo zastopal vsakokratni najstarejši častni član. Ko hvaležno beležimo to vest, želimo, da še dolgo in dolgo dela narodu in družbi v prid prezasluzni rodoljub, sedaj edin

družbin častni član g. podpredsednik Svetec Bog ga živi!

— Podružnica sv. Cirila in Metoda za brdski okraj ima dne 24. avgusta t. l. ob 4. uri popoldne pri Slaparju v Lukovici svoj občni zbor.

— Pomiloščeni kaznenci. Cesar je pomilosil 64 kaznencev, oziroma kaznenk. Izmed teh jih je v Gradiški 7, Mariboru 3, Kopru in Gradcu po 1 in v Begunjah 5 kaznenk.

— Požar v Vačah. Iz vaške okolice se nam piše, da je grozni požar upepelil dne 14. avgusta t. l. v Vačah razven cerkve, župnišča in 11 hiš — vse. Pogorelo je toraj 34 hišnih števil, približno toliko skeed njev in še enkrat toliko kozolcev, skladišč in drugih gospodarskih poslopij in več domačih živalij. Samo naša banka »Slavija« je zadeta s 44 tisoč kronami zavarovalnine, koliko pa druge zavarovalnice, se še ne da konstatovati. Od strahu je umrla babica Reza Zupančič na pogorišču, neko drugo posestnico so le s težavo rešili. Ljudem so zgoreli poljski prideiki, oprava, obleka in mnogim tudi gotovina, ker se je razdejaljoči element širil s toliko hitrostjo, da so morali vrti orožniki odganjati ljudi od gorečih objektov, sicer bi se jih bila veliko večja množina ponesrečila. Ker na Vačah že poprej ni bilo blagostanja, je zavladala sedaj beda v vsi svoji strahoti; pomoč je najnujnejše potrebna, kar more kdo utrpeti, vse bo prav prišlo pogorelcem. Ta moremo si kaj, da ne bi g. Fr. Slanca iz Litije pohvalno omenjali. Ta blagi mož pripeljal je takoj na lice mesta več vreč kruha in sira, ter je delil ob splošni stiski revežem; saj niso jedli tržani od zajutreka ves dan nič, mnogi še tudi drugi dan ne, ker ni bilo niti kaj niti kje kuhati. Posestnike pripravljamo zavarovalninam naj jim kulantno izplačajo zavarovalnino, gospodje poslanci pa se naj zavzamejo, da se dobe čimprej podpore iz deželne in državne blagajne. So pa še druge družine na Vačah, katere nimajo tega tolažilnega upanja. To so uslužbenci, državni in deželni. Tem naj prisrskajo njih oblasti na pomoč. Ker ni stanovanj, je nujnost najumestnejša. V boletnem uradu je rešil skrbni dacer službeno pisarno, prepuštvši svojo lastnino plamenu. Sola je razdejana od vrha do tal; stropi so popadali na tla in strli še to, kar je ostalo divjajočemu ognju. Pošta je zgorela popolnoma, najmanjšega spisa ni bilo možno rešiti, razven nekaj denarnih pisem iz Amerike. Orožnikom so uničili goreči valovi vso opravo in obleko, le uradne spise so rešili. Tu se vidi zanesljivost Slovencev in službi. Svoje imetje žrtvuje, da reši urad. Večina uslužbencev ima mnogobrojne družine, a strehe nobene. Gasilnih društev ni bilo, le probujena Litija je poslala svoje izborna gasilno društvo v pomoč pogorelcem; gasili so v petek, v soboto in v nedeljo neumorno in vstrajno, ter z največjim naporom preprečili še večje nezgode, ker ni bilo dobiti dovolj vode. Sreča je le, da se ta udarec ni pripetil po noči. Govori se mnogo o povzročiteljih tega zla, a vse kaže, da so zažgali otroci.

— Nezgoda na vipavski železnici. Tam, kjer prereže vipavska železnica mirensko cesto, je v petek zadel vlak ob voz, na katerem je bila neka Ana Devetak s tremi otroci. Strojevodja je dal sicer svaritno znamenje z žvižgom, a nihče se ni za to zmenil. Vlak je zadel v konja, in ga zalučal v stran ter ubil, ženi in otrokom pa se ni ničesar zgodilo. »Gorici« se zdi, kakor da je imela tu vmes kaka nevidna moč svoj roko. Res je tako, prav res! Zgode se slučajji, ki niso več slučajji, in »nevidna moč, ki ima svojo roko vmes«, je jako lepo povedano.

— Moška podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Ormožu priredi s prijaznim sodelovanjem ženske podružnice, gđ. M. in T. Štupca, gosp. dr. Bela Stuhca, g. F. Serajnik a in slavne varaždinske meščanske godbe na vrtu gostilne g. Kalchbrenerja v Ormožu na nedeljo 23. avgusta t. l. koncert z jako lepim programom.

— Požar v Bovcu. Piše se nam: Ker se pišejo prva poročila o požarih v nagli, so ista navadno pomankljiva. V popolnito dosedanjih dopisov prosim sprejmite še teh par vrstic. Nobeden dosedanjih dopisnikov ni videl pri požaru v Bovcu »gasilnega društva iz Srpence« (le gasilci iz Srpence, Žage itd.), četudi so bili vsi člani istega od načelnika, pa do najmlajšega ognjegasca, nekateri v popolni opravi, delavnica celo noč na pogorišču s svojimi gasilnimi pripravami in dvema dobrima brigadnicama. Vode sicer ni bilo preveč, a iz Kluz je niso vozili! Škoda, da so bovske brigadnice stare in v jako slabem stanju, ter jim pomanjkuje izurjenih moti. Kdo je otel zapore

in hišo bratov Ostan, naj vpraša poročevalca c. kr. sodnika in gg. Franceta in Izidora Ostan, ali poškodovane in bolne ognjegasce iz Srpence. Vsak je sicer storil, kar je mogel, posebno dobro so pa delali vsi okoličani in vojaki. Ako bi ne prišli vojaki in gasilno društvo iz Srpence, bil bi danes malone ves Bovec pepel! Čast, komur čast!

Očividec. — Električno razsvetljavo je dobila Gorica in sicer se je začelo z normalnim razsvetljevanjem v soboto.

— Vojaške vesti. V soboto pripeljala sta se v Ljubljano dv. brambovska bataljona, eden iz Gorice, drugi iz Pulja. Odtod sta se odpeljala v Zalec. Včeraj zjutraj sta odšla 1 in 3 bataljoni 27. pešpolka v Škofjo Loko, popoludne pa 2 in 4 bataljon. S tema bataljonoma je odšel tudi nadvojvoda Josip Ferdinand. — Včeraj peljal se je tudi 47. polk iz Gorice skozi Ljubljano v Celovec. — Danes jutraj je odšel na vaje na Štajersko brambovski pešpolk.

— Tatvine v deželni blaznici. Kakor je dognala razprava, vršča se te dni pri tukajšnjem sodišču, ni mogel kot poseben katoliški poštenjak in prijatelj marijapoljskih klerikalnih prvakov znani deželni kurjač Anton Wallant povsem dobro ločiti moje in tvoje. Prodajal je deželni baker, železo, orodje itd. bližnjim vaščanom, kateri so se pa pri obravnavi znali izmuzniti, češ, da niso vedeli, da je blago nepošteno pridobljeno. Drugače pa se je gojilo Antonu Wallantu, proti kateremu je pričalo ali bilo na to pripravljeno vse zavodno osobje. Anton Wallant sprejel je s čudovito naglostjo odmerjeno mu sorazmerno nizko kazeno, pač dobro vedoč, da ima velik interes na tem, da se obravnava čim preje konča. Katoliški poštenjak imel je seveda par dni preje dovolj nesramnosti proti ovaditeljem uložiti tožbo radi razžaljenja časti — prav po klerikalnem receptu — žal, da tudi te pravde ni dobil. Radovedni smo kaj poredi slavni deželni odbor k temu, in če misli tega obsepriljubljenega moža še nadalje negovati v svojo, in dež. zavoda škodo!

— Roko zlomil. Na mitnici na Dunajski cesti splašil se je danes zjutraj Zalarjevemu hlapcu Antonu Erženu s Trnovega konj, skočil na stran in zadel z vozom ob cestni kamen. Na vozu je bil takrat 10-letni deček Fran Bastorfer, stanujoč v Cerkvenih ulicah št. 11, kateri je padel tako nesrečno z voza, da se je zlomil desno roko nad komolcem. Ponesrečenega dečka so prepeljali v deželno bolnico.

— Prijet tat. Mestna policija je prišla danes zjutraj brezposelnega pisarja Franca Jakupa iz Deutsch Feistritz, ki je dne 8. t. m. v cementni tovarni v Terbovljah ulomil v pisarni v omaro in ukradel 50 K 50 h, na kar je pobegnil.

— Denarnica ukrajena je bila v noči od 15. na 16. t. m. delavki v tobačni tovarni Katarini Vondini, stanujoči na Sv. Petra cesti št. 67. Vondina je pustila denarnico, v kateri je imela okoli 10 K denarja na polici pri oknu. Tat je odprl žaluzije in vzel denarnico s polico.

— Zlat prstan z brilantom je bil včeraj zjutraj na južnem kolodvoru ukraden nekemu Henriku Ehrenbergu, c. kr. oficijalu z Dunaja. Unival se je v toaleti in snel prstan s prsta in ga položil na umivalnik. Ko se je umil, je odšel, ne da bi vzel prstan seboj. Z Ehrenbergem se je umival v toaleti še eden tujec, ki je na suho, da je prstan odnesel.

— Zaprl se brezposelno služkinjo Ivano Ponikvarjevo iz St. Vida pri Logatcu ker je zasebnici Mariji Jerasovi v Rožnih ulicah št. 35 pokradla več obleke in perila.

— Bicikel ukraden. Včeraj popoldne med 3. in 6. uro je neznan tat ukradel tehniku Otonu Janeschu na Sv. Petra cesti št. 8 bicikel, vredno 100 K.

— Osobni promet na Rudolfovih železnici je bil v soboto in v nedeljo ogromen. Vsak dan sta se zjutraj poleg dveh rednih vlakov odpeljala še dva posebna vlaka z izletniki in romarji na Gorenjsko.

— Obesil se je danes ponoči v gozdu za šišensko cerkvijo neki sedlarski pomočnik iz Spornje Šiške. Vzrok samomoru ni znan.

— Iz Amerike se je pripeljalo danes zjutraj 80 oseb. Vsi, ki so se vrnili, so bili že po štiri in po pet let v Ameriki. Iz Ljubljane so se odpeljali v svoje rojstne kraje.

— V Ameriko se je odpeljalo dne 14. t. m. ponoči z južnega kolodvora 58 oseb s Hrvaškega in 20 s Kranjskega, dne 16. t. m. pa 10 oseb s Kranjskega.

— Koncert društvene godbe bo v torek, 18. l. m., pri Hafnerju na Sv. Petra cesti na vrtu. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 40 vin.

* Najnovejše novice. Dva italijanska vohuna so prišli v Tridentu, ki sta si delala našteje tirolskih trdnjav. Vohuna sta poštni uradnik iz Florence Benutti in učitelj Bazzoli. — Pravda Humbert. Konkurnzi oskrbnik Bonnaut je izpovedal, da znašajo nominalna pasiva 117 milijonov, čista pasiva pa 50 milijonov frankov. Za gospodinjstvo so izdali Humbertovi nad 200 000 frankov na leto. Tereza Humbert še vedno trdi, da je dala sedanjemu justičnemu ministru 235 000 frankov, da bi ji izposloval vladno podporo. — Sina in sebe ustrelil. Na Dunaju je ustrelil bivši mesar, 72letni Jakob Lampl svojega 24letnega nezakonskega sina in sebe vsled žalosti, ker mu je sin zapravlil lepo premoženje. — Boj med vojaki in židi. V Varšavi je prišlo v židovskem mestu do boja med židi in vojaki. Židje so se bojevali z železnimi drogi. Policija je zaprla nad 600 židov. — Norec s sabljo in revolverjem. V Pragui pri Pragi je prišel stotnik Schmid ter je s sabljo in revolverjem v roki grozil ljudem. Schmid je blazen, a ga je oblast proti častni besedi pustila na svobodi s sabljo vred. — Cela rodbina zasuta. Posestnik Richter, njegova žena in dva otroka v Rossbachu pri Aschu so kopali ilovico. Pri tem jih je zgornja plast zasula ter so se zadušili. — Ženski punt. V Giladu pri Aradu so zaprli konjederko Muklos, ker je neka kmetica vsled njenih zdravil umrla. Zbrale pa so se ženske cele vase ter naskočile ječo. Orožnike so sprejele s kamenjem. Orožniki so streljali ter ubili dve ženski, več pa so jih ranili.

Telefonska in brzojavna poročila.

Ljutomer 17. avgusta. Ob vdeležbi 60 članov in zastopnikov celjskega, idrijskega, ljubljanskega in varaždinskega Sokola vršil prvi občni zbor murskega Sokola. Starostvo voljen dr. Chloupek. Javnemu shodu popoldne predsedoval dež. poslanec Kočevar. Vdeležba nad 3000 ljudi. Govorili Sokoli: dr. Ravnihar podstarosta ljubljanskega Sokola o pomenu sokolske ideje, dr. Pero Magdič starosta varaždinskega Sokola slovenskemu kmetu, Josip Smertnik načelnik celjskemu Sokolu o vplivu telo adba, dr. Vekoslav Kukovec iz Celja o državljskih pravicah. Navdušenost nepopisna. Devet požarnih bramb. Nad sto deklet v narodni noši. Svirala je godba, vmes so peli mešani in moški zbori.

Dunaj 10. avgusta. Cesar je prišel včeraj iz Schönbruna v cesarski dvorec in je sprejel v posebnih avdijencah nadvojvoda Frana Ferdinanda, ministrskega predsednika Körberja, šefa generalnega štaba fcm Becka in vojnega ministra Pittreicha. Te avdijence so v zvezi s koncepcijami, ki se hočejo glede armade dovoliti Madjarom.

Praga 17. avgusta. Gasilska slavnost je velikansko uspela. Zbralo se je nad 15 000 gasilcev. Obhod je trajal nad poldruho uro. Zveza slovanskih gasilskih društev je ustanovljena. Slovence je zastopalo 6 mož. Gostoljubnost velika.

Budjejevica 17. avgusta. Sokolska slavnost je velikansko uspela. Ob enem se je vršila nemška turnerska slavnost, ki pa se je jako klavrno obnesla.

Lvov 17. avgusta. Maloruski državni in deželni poslanci so imeli tu shod, na katerem so sklenili glasovati proti nagodbi in za personalno unijo z Ogrsko, če bi se ugodilo madjarskim zahtevam glede armade.

Beligrad 17. avgusta. Nekaterim tukajšnjim listom je došlo poročilo, da je bil ruski konzul v Skoplju, Mandljstam, tik Bitolja zavratno umorjen. Potrjena ta vest še ni.

Beligrad 17. avgusta. Na tukajšnjem kolodvoru so konfiscirali več zažbojev patron, ki jih je poslala dunajska firma Kohn & Mittler na neko firmo v Sofijo. Kohn & Mittler morata plačati 32 000 K globa.

Carigrad 17. avg. Uradno se razglašja, da sta bila včeraj obe-

šena tisti orožnik, ki je ustrelil ruskega konzula Rostkovskega in njegov pomočnik. Dva druga udeležena sta bila obsojena na 15, oziroma 5 let.

Madrid 17. avgusta. Gledališče v Jainu je pogorelo. Ogenj je bil iz hudobnosti zaneten. Več oseb je aretiranih.

Borzna poročila.

Ljubljanska „Kreditna banka“ v Ljubljani. Uradni kurzi dunaj. borze 17. avgusta 1903.

Katolbeni papir.	Dunaj	Buda
100% majeva renta	100 35	100 55
100% srebrna renta	100 93	101 15
100% avstr. krona renta	100 65	100 85
100% zlata	120 60	121 80
100% ogrska krona	98 80	99 —
100% zlata	120 05	120 25
100% posojilo dežele Kranjske	99 75	100 75
100% posojilo mesta Spljeta	100 —	—
100% Zadra	100 —	—
100% bos. herc. žel. pos. 1902	101 20	102 20
100% češka dež. banka k. o.	99 60	99 20
100% Z. O.	99 60	100 55
100% zast. pis. gal. d. hip. b.	101 —	101 75
100% pest. kom. k. o. z	—	—
100% pr.	106 45	107 45
100% zast. pis. Innerst. hr.	101 —	102 —
100% ogr. centr.	100 10	101 —
100% deželne hranilnice	101 —	102 —
100% zast. pis. ogr. hip. b.	100 10	101 —
100% obl. ogr. lokalne železnice d. dr.	100 —	101 —
100% češke ind. banke	100 —	101 —
100% prior. Trst-Poreč lok. žel.	98 50	99 50
100% dolenskih železnice	99 50	99 75
100% juž. žel. krp. 1/1 1/2	303 50	305 50
100% av. pos. za žel. p. o.	100 60	101 30

Srečke od leta 1854 . . . 170 — 179 —

„ „ 1860 1/2 . . . 183 0 185 50

„ „ 1864 . . . 246 — 251 —

„ tizske . . . 156 — 157 70

„ zemlj. kred. I. emisije . . . — —

„ II. . . 278 — 282 —

„ ogrske hip. banke . . . 281 — 285 —

„ srbske & frs. 100 — . . . 87 — 89 —

„ turške . . . 118 75 119 75

Basilika srečke . . . 18 90 19 90

Kreditne . . . 436 — 440 —

Inomoške . . . 83 — 87 —

Krakovske . . . 81 — 83 60

Ljubljanske . . . 72 — 75 50

Avstr. rad. križa . . . 54 35 55 35

Ogr. . . 28 50 27 50

Rudolfove . . . 68 — 72 —

Salcburske . . . 78 — 82 —

Dunajske kom. . . 464 — 469 —

Dezilice . . . — —

Južne železnice . . . 78 50 79 50

Državne železnice . . . 665 — 666 —

Avstro-ogrsko bančne del. . . 1586 — 1596 —

Avstr. kreditne banke . . . 659 — 660 —

Ogrske . . . 731 — 732 —

Živnostenske . . . 251 — 252 —

Premogokop v Mostu (Brux) . . . 645 — 655 —

Alpinske železnice . . . 364 — 365 —

Praske želez. ind. dr. . . 1645 — 1655 —

Rima-Murányi . . . 457 — 458 —

Trboveljske prem. družbe . . . 361 — 363 —

Avstr. orožne tovr. družbe . . . 354 — 366 —

Češke sladkorne družbe . . . 155 — 157 —

Žitne cene v Budimpešti.

dne 17. avgusta 1903.

Termin.	za 50 kg K	7 34
ESsion vs oktober . . .	50	7 61
april 1904 . . .	50	8 17
oktober . . .	50	6 38
avg. . .	50	6 15
koraz . . .	50	5 07
nov maj 1904 . . .	50	5 38
in maj 1904 . . .	50	5 38
oktober . . .	50	5 38
maj 1904 . . .	50	5 59

Ne koliko ceneje.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 366'2. Srednji srčni tlak 736'0 mm.

August	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Večrvi	Nebo
14.	9. zv.	734 0	20 6	sl. sever	jasno
15.	7. zj.	732 6	16 4	brezvetr.	megla
	2. pop.	730 5	29 4	er jzahod	jasno
	9. zv.	729 5	22 3	brezvetr.	del. oblač.
16.	7. zj.	729 9	19 3	sl. jzjah.	del. oblač.
	2. pop.	733 7	22 8	p.m.sever	del. oblač.

Srednja temperatura petka in sobote 21° in 22°7' — normale: 19°0' in 18°9'.
Mokrina v 24 urah: 0 0 mm in 3 4 mm.

Trgovski sluga

se sprejme za tukajšno manufakturno trgovino.

Naslov pove iz prijaznosti upravnistvo »Slov. Naroda«. (2123—1)

Emilija pl. Lehmann roj. Blahna naznanja s tem v svojem in v imenu svojih otrok Andreje, Emilije in Frisca ter vseh svojih sorodnikov žalostno vest, da je nje soprog ozir. oče, svak, brat, zet in stric, visokorodni gospod

Andrej pl. Lehmann
c. kr. davčni kontrolor

dne 13. avgusta t. l. ob polu 12. uri ponoči po daljši bolezni, previden s svetotajstvi, v 43. letu mirno v Gospodu zaspal. (2118)

Zemeljski ostanki predragega so bili dne 15. avgusta t. l. ob 1/5 uri popoldne v mrtvašnici deželne bolnice v Mariboru blagoslovljeni in nato položeni v družinsko rakev na mestnem pokopališču.

Maše zadušnice se bodo brale v Velikih Laščah in Ribnici.

Maribor, 15. avgusta 1903

Neutolažljivim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš predragi nepozabni soprog, ozir. oče, brat, stric in svak, gospod

Ivan Tomšič
posesnik in veletrgovec

danes ob 10. uri zvečer, po dolgi mučni bolezni, v 50. letu svoje starosti, previden s sv. zakramenti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb predragega ranjega bo v nedeljo, dne 16. avgusta, ob 6. uri zvečer iz hiše žalosti na pokopališče v Trnovem.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v farni cerkvi v Trnovem.

Predragega ranjega priporočamo v blag spomin in molitev.

Vir. Bistrica, 14. avgusta 1903.

Žalujoča rodbina. (2120)

Jzurjene (2121—1)

šivilje in I učenka

se takoj sprejmejo

sv. Petra nasip št. 35.

Alojzij Luznik
na Vrhniki pri Ljubljani

preskrbuje dobre harmonije domačega in ameriškega sestava, kakor tudi glasovlje, pišalne stroje. — Daje se tudi na obroke.

Ceniki na zahtevanje 15 brezplačno. 1294

Zahvala.

Ginjenim srcem se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za mnogobrojno častilno spremstvo k poslednjemu počitku naše blage, sedaj v Bogu spavajoče hčerke, sestre in svakinje, gospice

Franice Gostiša.

Posebej se zaslužujemo za darovane krasne vence, g. pevcem za ganljive žalostinke, sploh vsem in vsakemu posebej, ki so prišli ob blizu in daleč izkazat premili, prerano umrli pokojni zadnjo čast.

Obenem bodi vsem prijateljem, znancem in sorodnikom iskrena zahvala za izkazano sožalje.

Bog bodi plačnik vsem! (2122)

Kalce, dne 13. avgusta 1903.

Mihael Gostiša, oče — Marija Gostiša, mati. — Mihael, Iv an, Karol, Fran, Josip, bratje — Ivanka Murnik, roj. Gostiša, Dragica Vuković roj. Gostiša, Mica, Lejzika in Rozika, sestre. — Josip Murnik in Stjepan Vuković, svaka.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt, z znanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

Elegantne zalepke za šaljivo pošto

vedno v zalogi pri 4

Ivanu Bonaču
v Ljubljani.

Cena 100 komadov 3 K.

Zahtevajte ilustrovane cenike žarnic (Glühlichtlampen).

Najbolja in najceneja razsvetljava. (735 8)

Johannes Heuer
Dunaj, IV. Mühlgasse 3.

G. PICCOLI
lekarnar v Ljubljani
dvorni dobavitelj Nj. Svetosti papeža

prilporeča naslednje izdelke svojega ke nično-farmaceutičnega laboratorija, ki se izgotavljajo kot sicer vsi drugi medikamenti z največjo skrbnostjo in snažnostjo.

Piccolijeva želodčna tinktura krepil zelodec, vzbuja veselje do jedi, pospešuje prebavo in odprte ter je posebno učinkujoča pri zaprtju. 1 steklenica 20 vin. (1372—25)

Piccolijeva železnata vino se uporablja pri malokrvnih, nervoznih in slabotnih osehba z najboljšim vspehom. Poliliterska steklenica 2 K

Piccolijevi sirupi iz malin ali tamarinde dajo z vodo pomešani izvstno in zdravo pijačo. Kilogram-ska steklenica, pasteurizovana K 130.

Zunanja naročila po poštneem povzetju.

P. n. odjemalci si lahko ogledajo naš znameniti laboratorij.

„SLAVIJA“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Rezervni fondi: 25.000.000 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 75.000.000 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo. (26—93)

Vsa pojanila daje: Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančnej hiši v Gospodskih ulicah šte. 12.

Zamenja

se deklico v Ljubljani z drugo iz dežele. Tudi z dečkom. Najraje v kak kraj s 4razrednico v učiteljevo rodbino. Zamenjalo bi se tako, da vsako plačevanje obojestransko odpade.

Ponudbe sprejema

Karol Kainz
pri Kranjski stavbeni družbi v Ljubljani. (2096—3)

Zarad bolezni se odda v najem dobro idočo gostilna
z lepo enonadstropno hišo, velikim hlevom in vrtnom

v večjem kraju na Notranjskem. Ker je poleg gostilne tudi kovačija, bi bilo posebno pripravno za kovača, kateri bi vse skupaj lahko prevzel.

Hiša je posebno pripravna tudi za trgovino ter se v nji nahaja še vsa prodajalniška oprava. Gostilna odda se tudi na račun. (2035—2)

Naslov pove uprav. „Slov. Nar.“

Anton Novák
c. kr. sodni kancelist (2119)

Angelica Može
zaročena.

Senožče. Dolenjavas.

Mesto vsacega posebnega naznanila.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.
C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Bejaku.

Izvod iz voznega reda.
veljaven od dne 1. maja 1903. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Fraga čez Trbič. Ob 12. uri 24 m ponoči osonbi vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifing v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 5. uri zj. osonbi vlak v Trbiž od 1. julija do 15. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osonbi vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifing v Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osonbi vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 1. uri 40 min. popoldne osonbi vlak v Lesce-Bled, samo ob nedeljah in praznikih od 31. maja. — Ob 3. uri 56 m popoldne osonbi vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregec, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifing v Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago (direktni voz I in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osonbi vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Direktni vozovi I in II. razreda.) — Praga v Novo mesto in v Kočevje. Osonbi vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomesto, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. Prihod v Ljubljano juž. kol. Fraga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osonbi vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost (direktni vozovi I in II. razreda), Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Ljubno, Celovec, Beljak. — Ob 7. uri 12 m zjutraj osonbi vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osonbi vlak z Dunaja čez Amstetten, Prago (direktni vozovi I in II. razr.), Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budjevice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregec, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osonbi vlak z Dunaja, Ljubno, Selzthala, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonbi vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla čez Selzthal iz Inomosta, čez Klein-Reifing v Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijinih varov, Heba, Francovih varov, Prago, Lipskega. — Ob 8. uri 38 m zvečer osonbi vlak iz Lesce-Bled samo ob nedeljah in praznikih od 31. maja. — Ob 10. uri 43 m ponoči osonbi vlak iz Trbiža od 1. julija do 15. septembra, ob nedeljah in praznikih. — Praga iz Novega mesta in Kočevja. Osonbi vlaki: Ob 8. uri 44 m zj. iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 3. uri 35 m zvečer istotak. — Odhod iz Ljubljane juž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m in ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer samo ob nedeljah in praznikih (1719)

Oglasni izvleček.

Glasom odredbe oddelek 13, št. 1545 z dne 22. julija t. l. namerava c. in kr. državno vojno ministertvo razne (2094—1)

oblačilne in oroževalne predmete iz usnja za c. in kr. vojsko v letu 1904 nabaviti pri malih obrtnikih.

Glede natančnejših pogojev se opozarja na oglas, ki je bil v št. 186 dne 13. avgusta 1903 tega lista polnoglasno prijavljen.

Zavaruje poslopja in premičnine prot požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnkoristne namene.